

Den megen medicin har været hård ved Nichlas' tænder. Men også hans hjerte har taget skade af overmedicinering og stoffer, så efter at være faldet om med akut dårligt hjerte, har Nichlas i dag pacemaker.

Fra medicinpumpet zombie til HF-studerende og politiker

For Nichlas Andersson blev botilbuddet Gården vejen ud af en psykiatrisk fejl diagnose og massiv overmedicinering. Efter et halvt år på Gården var Nichlas klar til den aftrapning af medicinen, der har givet ham livet tilbage.

Af Kirsten Holm-Petersen, journalist

Nichlas husker knapt den dag i 2010, da han – svært overvægtig og totalt dopet af psykofarmaka – flyttede ind på botilbuddet Gården i Søster Svendstrup små 20 km uden for Roskilde. Han husker, at han havde takket »ja« til en plads på botilbuddet, fordi alternativet var et

sted, der lignede et »plejehjem for yngre«. Så hellere Gården, selv om han gøs ved tanken om, hvor han skulle gå hen og få en hot-dog, når han blev sulten om natten. Selve indflytningen og indretningen af hans værelse lod han andre om, sad bare og stenede i en sofa.

I dag tre år efter er Nichlas Andersson tilbage på Gården for sammen

– *Jeg troede jo, jeg var syg.
Og jo mere syg, jeg følte mig,
jo mere medicin fik jeg...*

med lederparret Maibritt og Jens Brøndby at rekonstruere det forløb, der endte med, at han efter knapt et år kunne trykke Jens og Maibritt på næven og sige farvel. Medicinfri, fri af fejl diagnosen og med mod på tilværelsen og alt det, som han tidligere havde været glad for: Liberal politik, fodbold, damer, billard og den søn, han ikke havde set, siden før han blev indlagt.

For Nichlas er formålet med at stille op til et interview, at han vil sætte fokus på de kritisable forhold i psykiatrien, der fører til fejl diagnoser, fejlbehandlinger, overmedicinering og dødsfald. Maibritt Brøndby ønsker – ud over at støtte Nichlas i at komme ud med sine budskaber – at andre botilbud kan lære af Gårdens erfaringer med en ung beboer med en psykiatrisk fejl diagnose.

300.000 kr. til medicin om året

Historien starter lang tid før 2010. Nichlas er en trænet fortæller, og over Gårdens kaffe og boller med ost får han hurtigt beskrevet en barndom og ungdom, der i årene efter tredje klasse indeholdt både et ophold på en børnepsykiatrisk afdeling, en ADHD-diagnose, en specialskole, to døgninstitutioner, en plejefamilie og en episode, hvor han efter eget udsagn »nikkede en lærer en skalle«.

Årene, fra Nichlas var 16-17 år, var blandede. For det første var der jobbet hos Mc Donalds, hvor han knoklede sig frem til et lederjob. For det andet var der hashen og senere stofferne og festerne. Og for det tredje mødet med en ung kvinde, som fik et barn med som 23-årig. Året efter gik det hele alt, alt for hur-

tigt. Arbejdet, barnet, en ny kæreste, amfetamin, kokain, den tidligere kærestes fødselsdepression, lidt rockermiljø...

I 2008 blev Nichlas indlagt på det psykiatriske hospital Fjorden i Roskilde. Diagnosen lød på paranoid skizofreni med en personlighedsforstyrrelse. Og behandlingen var ifølge Nichlas medicin – meget medicin.

– Jeg troede jo, jeg var syg. Og jo mere syg, jeg følte mig, jo mere medicin fik jeg, fortæller han.

Nichlas flyttede fra Fjorden til et botilbud i Glostrup og hørte nu til det psykiatriske hospital Nordvang. De næste par år pendlede han frem og tilbage mellem botilbuddet og Nordvang. Havde efter eget udsagn omkring 15 selvmordsforsøg og fik mere og mere medicin. Truxal, Risperdal, Citalopram, Serenase og Zyprexa. Plus sovemedicin som Imozop og Imovane. På det tidspunkt kostede Nichlas op til 300.000 kr. i medicin om året.

Køkkenknive og angst

I 2010 gav botilbuddet op, og hans sagsbehandler præsenterede ham for to muligheder. »Plejehjemmet for yngre«, som han for alt i verden ville undgå, og Gården, som lå temmelig langt ude på landet, men som gjorde et godt indtryk. Hvad han ikke vidste, var, at lederparret på Gården havde været meget i tvivl om, hvorvidt de magtede ham.

– Da jeg havde læst Nichlas' papirer og havde mødt ham første gang, tænkte jeg, det går ikke. Men Jens kunne se noget bag det medicindopede. Han spurgte Nichlas, hvad der var inde bag ved, og så vågnede

Nichlas faktisk så meget op, som han nu kunne og svarede, fortæller Maibritt Brøndby.

Lederparret besluttede at sige ja til Nichlas – også fordi de kunne høre, at der var noget at bygge på. Et tidligere liv, arbejds erfaringer og en mor, der boede tæt ved. Efter at de havde sagt ja, tænkte de, at opgaven var nogenlunde klar.

– Vi er jo gode til unge voksne med paranoid skizofreni. Der er vi på hjemmebane. Vi kan det med at lære mennesker med en psykiatrisk diagnose sygdomserkendelse og give dem botræning og adfærdstræning, siger Jens Brøndby med et skævt smil.

Allerede efter tre dage måtte Nichlas dog en tur på Fjorden. Han havde stort set ikke sovet siden indflytningen. Han var angst for, at han skulle forsøge selvmord med knivene i Gårdens køkken, travede rastløst rundt hele natten og havde det så skidt, at han nærmest kollapsede mellem hænderne på de ansatte.

Akupunktur hjælp

Da Nichlas kom tilbage på Gården, gik lederparret og de ansatte i gang med den behandling og de aktiviteter, de havde gode resultater med fra andre. Loyale over for lægernes diagnose forsøgte de at forklare Nichlas om paranoia og skizofreni og om, hvorfor han hørte stemmer, havde svært ved at sove, og blev martret af selvmordstanker. Og de belavede sig på den bo- og adfærdstræning, som, de var vant til, kunne lykkes som et resultat af laaaang tids indsats.

Men over de næste tre-fire måneder skete der en række ting, som til

sidst fik Gården til at foreslå noget så radikalt som, at man forsøgte at trappe Nichlas helt ud af medicinen, så man kunne se, hvem der var inde bag ved.

En ting var, at man fik taget toppen af Nichlas' medicinforbrug – selvom han selvfølgelig fik den medicin, der var ordineret. Men i stedet for den supplerende medicin, som han havde mulighed for at få, når det psykisk strammede ekstra til, tilbød de ham Nada-akupunktur.

– Jeg var ret skeptisk første gang, men jeg var samtidig træt af at spise så mange piller med alle de bivirkninger, de gav. Og jeg kunne mærke, at akupunktoren på to minutter sendte endorfiner rundt i kroppen, hvor medicinen kunne tage op til 30-40 minutter om at virke, fortæller Nichlas.

Lynhurtig adfærdsterapi

En anden ting var, at Nichlas fik kognitiv adfærdsterapi. Eller rettere – ofte bestod adfærdsterapien i at minde ham om alt det, han faktisk havde kunnet tidligere. Gårdens ansatte var vant til, at adfærdstræning tog lang tid – men med Nichlas gik det så hurtigt, at de begyndte at studse.

– Jeg kan huske en dag, hvor Nichlas pludselig sagde til mig, at nu tog han ind til sin fætter, der havde brug for noget hjælp. Nå, skal du det, sagde jeg bare lidt paf. Jeg kan også huske, at jeg nogle gange sagde til Maibritt og de andre, at Nichlas ikke reagerede med mistro, når jeg forsøgte at give ham nogle nye redskaber. Det var jeg jo vant til fra andre med samme diagnose, siger Jens Brøndby.

Han og Nichlas kluklér hen over kaffen, da de mindes en anden af de markante forandringer, som Nichlas oplevede på Gården. Med Jens' mellemkomst fik Nichlas udskiftet et af sine præparater med et andet.... Og lad os nøjes med at konstatere, at det

betød, at Nichlas' seng brasede sammen...

Tre måneders nedtrapning

Gårdens ansatte noterede sig også, at Nichlas begyndte at interessere sig for politik og fodbold igen.

– Alle vores beboere får flere ressourcer, når de får sygdomsreduktion. Men det gik bare vildt hurtigt med Nichlas, og vi kunne se, at han nogle gange gik og kedede sig. Men vi havde ikke set stofrelaterede psykoser før, så vi var ret meget på udebane, og han gik også og besvimed for os, fortæller Maibritt Brøndby.

Så kom den dag, hvor Maibritt Brøndby var til møde på Fjorden om Nichlas og foreslog, at man forsøgte at trappe Nichlas ud af medicinen. Den sosu-assistent, der efterhånden kendte Nichlas godt, lyste op og lovede, at hun ville gå videre med det til den nye overlæge. Overlægen indkaldte til et møde, hvor Gården fortalte, hvordan de oplevede Nichlas. Det resulterede i, at lægen gav grønt lys til nedtrapningen – og nu begyndte tre hårde måneder for Nichlas, hvor han var indlagt.

– Jeg blev dæleme syg. Jeg troede, jeg skulle dø. Jeg koldsvedte, var angst, tiggede om medicin. Men de talte mig altid fra det, og jeg faldt ikke i en eneste gang. Heller ikke selvom det ville have været det letteste i denne verden for mig at skaffe noget medicin, siger Nichlas.

Gården besøgte Nichlas meget. Talte med ham og mindede ham om målet. Gradvist kom han mere og mere hjem på botilbuddet. Og næsten fire måneder efter indlæggelsen var han tilbage – totalt medicinfri.

– Noget af det første jeg gjorde, var at spørge Jens, om jeg kunne tage med vennerne på herretur til London. Jeg havde nok regnet med, at han ville tale mig fra det. Men han sagde, hvorfor ikke. Og så stod jeg lige plud-

selig i Stansted lufthavn med en halv million mennesker fløjtende omkring mig. Jeg som tidligere ikke kunne tage bussen til Roskilde uden at svede angstens sved, erindrer Nichlas.

Hjertet ødelagt af medicin og stoffer

Og her er historien sådan set slut. For fra den ene dag til den anden – næsten – var Nichlas ikke Gårdens målgruppe længere. Oven i købet fik han det nu følelsesmæssigt skidt over at se sine bofæller på Gården have det dårligt – han, som få måneder før ikke havde haft en følelse i livet! Så i 2011 flyttede Nichlas fra botilbuddet.

Og alligevel er der mange krøller tilbage på historien. Som den dag i 2012, hvor Nichlas falder om i sin nye lejlighed, bliver hentet af en ambulance og er klinisk død i 10-15 sekunder. På Aalborg Sygehus opdager man, at hans ene hjertevæg stort set er ødelagt af stoffer og for meget medicin, og han får en pacemaker indopereret.

– Så bliver det jo pludselig klart, hvorfor han har gået og besvimet. Men ingen har taget hans symptomer alvorligt, han var jo »bare« psykisk syg. Det er ikke første gang, vi oplever det med vores beboere, understreger Maibritt Brøndby.

Tænderne er en anden historie. For nylig var Nichlas i Polen og få fjernet syv tænder. Mange af de øvrige er ødelagt af medicinen, og der er meget lidt hjælp at hente fra det offentlige. Også dét kan Maibritt Brøndby nikke genkendende til fra andre af Gårdens beboere.

Værre er det med sønnen, som Nichlas kun har set få gange de seneste fem år. Selv om han har Fjordens ord for, at han har været fejlagnostiseret, må han ikke se ham. Men Nichlas giver ikke op. Selv om han overhovedet ikke er bange for at falde tilbage

i et misbrug af alkohol eller stoffer, er han både på antabus og tilknyttet misbrugscentret i Nakskov, så han i den verserende samværsag kan dokumentere, at han har været clean meget længe. Savnet af drengen er svært at udholde og tanken om, at fejl diagnosen har revet fem år ud af hans liv med sønnen er næsten ubærlig.

I fuld gang med et nyt liv

I dag er Nichlas startet på HF. Har et lille firma som håndværker. Er flyttet til Lol-land og har startet sit eget parti, hvor han vil kæmpe for de svage, som ofte bliver klemte i psykiatrien. Flytter om kort tid sammen med sin nye kæreste. Har et mål om at blive pædagog. Og så drømmer han om at blive inviteret ud på botilbud, skoler og andre steder, der har lyst til at høre hans historie og lære om fejl diagnoser, tvangsmedicinering og magt i psykiatrien.

– Fejl diagnosen har stjålet fem år af mit liv og taget min søn fra mig. Jeg havde ikke levet i dag, hvis jeg ikke var kommet ud på Gården. Jeg var blevet mere og mere syg, og til sidst ville det have lykkedes mig at tage mit eget liv, siger Nichlas.

For Maibritt og Jens Brøndby er der også en anden lære at drage af hele Nichlas' forløb. De bebrejder sådan set ikke, at Nichlas i første omgang blev diagnosticeret som paranoid skizofreni. I dag ved de, at en stofinduceret psykose godt kan ligne. Men de synes, at det psykiatriske system har svigtet, når det til stadighed har fyldt mere og mere medicin på Nichlas.

– Hver gang man konstaterede, at et præparat ikke virkede, gik man bare ind og ordinerede et nyt – uden at trække det gamle præparat ud. Det er uansvarligt. Vi havde jo flere poser fyldt med medicin, som vi smed ud, da Nichlas flyttede. Det er ikke ok, siger Maibritt Brøndby. ■

FOTO: KIRSTEN HOLM-PETERSEN

Da Jens og Maibritt Brøndby fra botilbuddet Gården fik øje på, at Nichlas var fejl diagnosticeret og overmedicineret gik det hurtigt den rigtige vej. I dag er Nichlas medicinfri og har fået gang i sit liv igen.

FOTO: KIRSTEN HOLM-PETERSEN

Nichlas vil med sin historie gerne være med til at sætte fokus på de kritisable forhold i psykiatrien. Fejl diagnosen og overmedicineringen betyder, at Nichlas stadig ikke må se sin søn.